

Автори: А.Н. Майстренко, Г.Г. Дімча, О.В. Денисюк
ДУ Інститут зернових культур НААН

Джерело: Вісник аграрної науки 2020, №9 (810)

Удосконалення годівлі свиноматок на основі балансування раціонів

Процес удосконалення раціонів годівлі свиней перебуває у постійній динаміці, оскільки з часом змінюється не тільки набір кормів, що входять до складу того чи іншого раціону, а й норми годівлі, які мають відповідати фізіологічному стану тварин, віку, інтенсивності їх росту та розвитку, а також напряму продуктивності.

Основною умовою збільшення обсягів виробництва свинини, поліпшення якості продукції та зниження її собівартості є повноцінна годівля тварин, що свідчить про актуальність проблеми. Але практично в ґрунтово-кліматичних умовах степової зони України асортимент кормів у натуральному вигляді не може повністю задовольнити потребу тварин у всьому комплексі елементів живлення.

Це відбувається унаслідок коливання їх умісту в традиційних для степової зони кормах зернової групи: ячмені, кукурудзі, пшениці, шроті сояшниковому, висівках пшеничних. Як підтвердження, при проведенні зоохімічного аналізу кормів у раціонах виявлено як нестачу, так і надлишок життєво необхідних елементів живлення. Тому однією з умов економного використання кормів є застосування білково-вітамінно-мінеральних кормових добавок, які містять потрібні енергетичні, біологічно активні речовини для усунення їх дефіциту у раціонах.

Наявні стандартні рецепти кормових добавок для оптимізації раціонів свиней не повністю компенсують виявлений дефіцит елементів живлення в раціонах і потребують їх удосконалення з урахуванням віку, живої маси тварин, продуктивності, фізіологічного стану та призначення. З огляду на це нами вирішено удосконалити рецептуру наявних балансуєчих кормових добавок для лак-

Табл. 1. Продуктивність підсисних свиноматок ($\bar{X} \pm \bar{Sx}$)

Показник	Група	
	контрольна	дослідна
Кількість свиноматок у групі, гол.	10	10
Народилося всього поросят, гол.	109	111
Народилося поросят на 1 свиноматку, гол.	10,9±0,150	11,1±0,262
з загальної кількості поросят народилося:		
мертвонароджених, гол.	6	2
%	5,50	1,80
масою менше 1 кг, гол.	13	5
%	11,92	4,50
масою більше 1 кг, гол.	90	104
життєздатних поросят на 1 свиноматку, гол.	9,0±0,178	10,4±0,219***
Великоплідність, кг	1,23±0,015	1,45±0,085*
Маса гнізда при народженні, кг	11,07±0,601	15,08±0,750 ***
Маса гнізда у віці 45 днів, кг	115,02±2,058	160,57±3,638***
Жива маса 1 гол. поросяти в 45 днів, кг	12,78±0,424	15,44±0,522***
Збереженість поросят, %	82,57	93,69
Примітка: *P<0,001; ***P<0,001		

Табл. 2. Динаміка приросту живої маси поросят

Показник	Група	При народженні	Період росту, днів	
			21	45
Жива маса, кг	Контрольна	1,23±0,015	4,75±0,150	12,78±0,424
	Дослідна	1,45±0,085*	5,40±0,161**	15,44±0,522**
Середньодобовий приріст, г	Контрольна	–	168±6,80	322±4,40
	Дослідна	–	188±6,89*	418±5,61**
Витрати корму на 1 кг приросту				
Енергетичні кормові одиниці	Контрольна	–	1,71	2,61
	Дослідна	–	1,69	2,58
Перетравний протеїн, г	Контрольна	–	232	346
	Дослідна	–	227	316

туючих свиноматок, що, вважаємо, сприятиме ефективнішому використанню поживних речовин і енергії раціону, збільшенню коефіцієнтів їх перетравлення та засвоєння підвищен-

ню продуктивності тварин загалом.

Науково-господарські дослідження проводилися у 2017 р. на базі одного з фермерських підприємств Дніпропетровської області за загальноприй-

нятими методиками у свинарстві (А.М. Овсянников) із використанням свиноматок великої білої породи, одержаного від них приплоду та білково-вітамінно-мінеральних кормових добавок за стандартною й удосконаленою рецептурами.

Відповідно до методичних вимог було сформовано 2 групи свиноматок великої білої породи (аналогів за віком та живою масою) — контрольна і дослідна, по 10 голів у кожній. Свиноматкам контрольної групи додатково до основного раціону щодня до складу комбікорму додавали кормову добавку за стандартною рецептурою 54-б згідно з ТУ-8-3-62, дослідній групі — балансуєчі кормові добавки, вироблені за вдосконаленою рецептурою.

Годівлю свиноматок організовано відповідно до рекомендованих норм годівлі свиней за однакових умов утримання. До складу комбікормів для тварин піддослідних груп включено корми зернової групи власного виробництва: ячмінь, кукурудзу, пшеницю, овес, шрот соняшниковий, висівки пшеничні, які виробляли на комбікормовому заводі господарства. Додатково даванка комбікорму на свиноматку після опоросу — 5,1 кг.

У результаті дослідження кормів зернової групи (ячменю, кукурудзи, пшениці, шроту соняшникового, висівки пшеничних) встановлено, що

існує як нестача, так і надлишок біологічно активних речовин. Це відбувається унаслідок коливання їх вмісту в традиційних кормах зернової групи для степової зони.

В основних раціонах свиноматок дослідної групи, на фоні їх збалансованості за енергетичною поживністю, існував дефіцит деяких елементів живлення, як і в раціонах маток контрольної групи. Але для поповнення дефіцитних елементів живлення свиноматкам контрольної групи додатково до основних раціонів щодня у складі комбікорму згодовували одну й ту саму білково-вітамінно-мінеральну кормову добавку за стандартною рецептурою 54-б згідно з ТУ-8-3-62 у кількості 17%.

У наших же дослідженнях розроблено 2 рецепти удосконалених кормових добавок, які додавали на 1 т комбікорму в кількості 4,51–4,23%. Аналіз одержаних результатів проведених досліджень з використанням кормових добавок як за стандартною, так і за удосконаленою рецептурою свідчить про кращий позитивний вплив кормових добавок, уведених до основних раціонів для свиноматок дослідної групи: мертвонароджених поросят менше в дослідній групі на 3,7%; народжених масою нижче 1 кг — менше на 7,42%; народжених масою 1 кг і вище — більше на 15,55%; у середньому в кожному гнізді додатково отримано

життєздатних поросят — 1,4 гол. і різниця маси гнізда при народженні на користь дослідної групи становить +36,22%. У результаті згодовування удосконалених кормових добавок додатковий приріст маси гнізда у дослідній групі становить 45,55 кг, або на 39,6% ($P < 0,001$) більше (табл. 1).

Визначено динаміку інтенсивності приросту живої маси поросят у постнатальний період до 45-денного віку під впливом удосконаленої годівлі свиноматок на основі балансування раціонів (табл. 2).

Спостерігається істотне збільшення середньодобового приросту поросят-сисунів у дослідній групі в 21-денному віці — на 11,90% ($P < 0,01$), а також живої маси 1 поросяти у віці 45 днів — на 20,81%. Отже, застосування удосконалених (адаптованих до зони Степу України) кормових добавок позитивно вплинуло на підвищення продуктивності підсисних свиноматок і вирощування поросят до 45-денного віку.

Застосування удосконалених кормових добавок підсисним свиноматкам сприяє вірогідному збільшенню середньодобового приросту поросят-сисунів на 21,12%, маси гнізда — на 39,6%.

При використанні удосконалених кормових добавок у годівлі підсисних свиноматок порівняно зі стандартними отримано істотну зоотехнічну ефективність. **!**

СТРІЧКА НОВИН

Світовий ринок свинини цього року додасть 6,5 млрд доларів

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ ЦЬОЇ РУБРИКИ, ЦІКАВІ ТА КОРИСНІ

Азіатсько-Тихоокеанський регіон був найбільшим ринком свинини та продуктів зі свинини у 2021 році.

Згідно з ринковим звітом, опублікованим Research And Markets, цього року світовий ринок свинини зростає в середньому на 2,8% на рік.

Аналітики очікують збільшення світового ринку свинини, хоча Китай обмежить її імпорт через зростаючий показник самозабезпеченості на внутрішньому ринку. Тим не менш, Азіатсько-Тихоокеанський регіон залишиться прибутковим ринком для

більшості виробників свинини у всьому світі, що стимулюватиме торгівлю з країнами Південно-Східної Азії.

Минулого року світовий ринок свинини склав 235,48 млрд. доларів. Очікується, що в 2022 році він досягне 242,04 млрд доларів, а в 2026 році він зростатиме до 258,39 млрд доларів, але повільнішими темпами середньорічного зростання (всього 1,6%).

Свинина є добрим джерелом високоякісного білка, який є важливою поживною речовиною для здоров'я людини. Його вживання забезпечує ор-

ганізм великою кількістю амінокислот.

Наприклад, за даними Федеральної комісії з зв'язку, продажу продуктів харчування та напоїв зросли на 3,5% у річному обчисленні у 2020 році, зі 118,7 млрд доларів у 2019 році до 122,9 млрд доларів у 2020 році. В результаті світовий імпорт м'яса до Китаю збільшився на 59,6% у 2020 році порівняно з попереднім роком. Таким чином, зростаючий сектор продуктів харчування та напоїв сприяє зростанню ринку свинини.

Джерело: PigUA.info